

Ammatillisen ruotsin opettajat yhdessä opetusta kehittämässä yli kouluasteiden

Taina Juurakko-Paavola

Tässä artikkelissa kerrotaan, miten ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen ruotsin opettajat toteuttivat oman opetuksen kehittämishankkeita yhteisessä täydennyskoulutushankkeessa. Keskeisiksi kehittämisteemoiksi nousivat digitaalisuus ja yhteistyön lisääminen yli koulurajojen.

Hankkeen taustaa ja tavoitteet

Ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen ruotsin opettajat ovat valtakunnan tasolla tehneet tähän asti hyvin vähän yhteistyötä. Tarve näiden kahden kouluasteen opettajien väliseen yhteistyöhön on kuitenkin noussut esille esimerkiksi KARVIN (2016) Liikettä niveliin -raportissa. Syksyllä 2016 päättyneessä Svenska kulturfondenin pääosin rahoittamassa ruotsin opettajien täydennyskoulutushankkeessa oli mukana kummankin kouluasteen opettajia: 15 ammatillisen toisen asteen ja 8 ammattikorkeakoulujen ruotsin opettajaa. Tärkeintä hankkeessa olivat osallistujien oman opetuksen kehittämishankkeet, joiden lähtökohtana olivat osin opettajien mielenkiinnon kohteet, osin heidän organisaationsa kehittämisestä nousseet tarpeet. Tavoitteena oli tarjota opettajille mahdollisuus verkostoitumiseen ja oman osaamisen jakamiseen sekä kannustaa heitä kokeilemaan omassa opetuksessaan jotain uutta.

Digitaalisuus keskeisenä kehittämiskohteena

Digitaalisuus oli teema, joka nousi selkeästi esille suosituimpana kehittämistyön lähtökohtana. Osin tähän saattoi vaikuttaa myös se, että hankkeen aluksi järjestetyissä kontaktipäivissä oli useita tähän teemaan liittyviä alustuksia. Digitaalisuutta lähestyttiin näissä alustuksissa ennen kaikkea siitä näkökulmasta, miten erilaiset sovellukset voisivat vahvistaa opiskelijoiden motivaatiota ruotsin kielen opiskeluun ja parantaa heidän oppimistuloksiaan. Hankkeen aikana kävi selväksi, kuinka lähtökuopissa digitaalisuus on vielä ammatillisella toisella asteella. Tämä osoittautui myös suurimmaksi eroksi ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen toisen asteen välillä: ammattikorkeakoulussa voidaan olettaa, että kaikessa ruotsin opetuksessa voidaan ilman muuta käyttää digitaalisia sovelluksia. Kaikilla opiskelijoilla on yleensä tarvittavat laitteet mukanaan eikä opettajan tarvitse huolehtia siitä, onko atk-luokka tai siirrettävät laitteet varattu kyseistä oppituntia varten.

Osa opettajista rakensi opintokokonaisuuksia koulunsa käyttämälle oppimisalustalle, osa kokeili yksittäisiä sovelluksia joko kontaktiopetuksen tai itsenäisen opiskelun tueksi. Opintokokonaisuuksien kehittäminen kiinnosti ennen kaikkea ammatillisen toisen asteen ruotsin opettajia, sillä monet heistä kertoivat tarpeen yksittäisten opiskelijoiden opintosuoritusten vastaanottamiseen kasvavan koko ajan ja vievän paljon aikaa. Ratkaisuna tähän monet näkivät kurssialustan, jolle on koottu kaikki tarvittavat materiaalit ja tehtävät. Näistä kursseista rakentui osin hienoja tarinallisia kokonaisuuksia, joissa oli jokin punainen lanka kuten esim. työssäoppimisjakso Tukholmassa (ks. tark. Kokkarinen 2016) ja tarina Oskarista, joka innostuu ruotsin kielen opiskelusta ruotsalaisten tietokonepelikavereiden myötä (ks. tark. Halonen & Piispala 2016).

Opettajat testasivat useita erilaisia sovelluksia erityisesti sanaston oppimisen ja suullisen kielitaidon edistämiseksi. Toimiviksi ratkaisuksi todettiin esimerkiksi erilaiset sanapilvet (Tagul- ja Tagxedo-sovellukset) ja sarjakuvien laatiminen (ToonDoo- ja Strip Design -sovellukset (ks. tark. Niittymäki 2016; Pirttilä 2016).

Lisää yhteistyötä yli kouluasteiden

Muutama hankeosallistujista valitsi kehittämistyön kohteeksi yhteistyön lisäämisen ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulun välillä. Kehittämiskohteeksi nähtiin sekä tiedonkulun lisääminen ammatillisen toisen asteen oppilaitoksen ja ammattikorkeakoulujen ruotsin opettajien välillä että mahdollisten tulevien opiskelijoiden informointi amk-ruotsin opinnoista. Satakunnassa toteutettiin esimerkiksi videoita, joissa ammatillista väylää ammattikorkeakouluun tulleet opiskelijat kertovat omakohtaisia kokemuksiaan siitä, millaista ruotsin opiskelu ammattikorkeakoulussa on

(ks. tark. Iitti & Kiviaho 2016). Hämeenlinnassa puolestaan sosiaalialan amk-ruotsin opettaja kävi pitämässä tiedotustilaisuuden lähihoitajaopiskelijoille ja laati heille myös helpokäyttöistä oppimateriaalia (ks. tark. Jurvanen 2016).

Tuotokset digitaalisessa muodossa

Hankeosallistajat kirjoittivat toteuttamistaan kehittämishankkeista artikkelin tai raportin. Artikkelit on koottu [e-julkaisuun](#) "Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa." Raportit on puolestaan koottu hankkeen GoogleDocs-sivustolle, jonne pääsee myös edellä mainitun linkin kautta.

Hankkeessa syntyneitä opetuksen kehittämideoita voi soveltaa myös muiden kielten ja muiden kouluasteiden kielten opetukseen. Erilaiset kokeilut innostivat myös opettajia ja antoivat heille uskoa oman osaamisen kehittämiseen pienin askelin. Digiloikkaa ei todellakaan tarvitse tehdä kerralla, vaan eteneminen pienin askelin voi olla se oikea ratkaisu. Toiveena on, että ruotsin opettajien tekemiin kokeiluihin perehtyminen innostaisi myös muita kieltenopettajia vastaavanlaisiin rohkeisiin uusiin avauksiin.

Hankeosallistujia hankkeen kirjan julkaisuseminaarissa 12.10.2016 Finlandia-talossa

NOPSA-hanke jatkona sujuvoittamassa siirtymiä ammatilliselta toiselta asteelta ammattikorkeakouluopintoihin

Täydennyskoulutushankkeen ensimmäisissä kontaktipäivissä tuli esille, että yhteistyötä ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen kesken olisi tarpeen kehittää laajemminkin. Keväällä 2016 aloitettiin osana NOPSA-hanketta tällaisen yhteistyön suunnittelu nimenomaan ruotsin kielen opintojen osalta, ja myönteinen ESR-rahoituspäätös saatiin lokakuussa 2016. Yhteistyön kehittäminen on nyt aloitettu Hämeenlinnassa, Kokkolassa, Porissa, Porvoossa, Tampereella ja Turussa. Tavoitteena on kolmivuotisen hankkeen aikana kehittää ja pilotoida näillä alueilla erilaisia kieliopinnoissa sujuvat siirtymät mahdollistavia malleja, joita voidaan sitten soveltaa myös valtakunnalliseen käyttöön. Hankkeen toteutusta voi seurata sen [blogissa](#) ja [fb-sivuilla](#).

Kirjoittaja FT, dosentti Taina Juurakko-Paavola toimii tutkijayliopettajana Hämeen ammattikorkeakoulussa Ammatillisen osaamisen tutkimusyksikössä.

Lähteet

KARVI 2016. Liikettä niveliin - Ammatillisesta koulutuksesta ammattikorkeakouluun johtavien opintopolkujen ja koulutusasteiden yhteistyön toimivuus. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisut 2:2016. https://karvi.fi/app/uploads/2016/02/KARVI_0216.pdf Viitattu 10.3.2017.

Halonen, T. & Piispala, A. 2016. Min svenska stig - Verkkokurssi yhteisten tutkinnonosien ruotsiin. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola (toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 28–32.

Iitti, M. & Kiviaho, T. 2016. Ruotsin opintopolun helpottaminen siirryttäessä 2. asteen ammatillisesta koulutuksesta ammattikorkeakouluun. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola

(toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 96–105.

Jurvanen, T. 2016. Motivoivia TVT-sanastoharjoituksia lähihoitajaopiskelijoille amk-kieliopintoihin valmistautumiseen. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola (toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 106–110.

Kokkarinen, K. 2016. Virikkeitä verkosta ja motivaatiota Moodlesta ruotsin valinnaisiin opintoihin. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola (toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 33–40.

Niittymäki, S. 2016. Vaihtelun vuoksi – digitaalisia menetelmiä amk-ruotsin suullisiin tehtäviin. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola (toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 48–56.

Pirttilä, M. 2016. Verkkotehtäviä kaupan palveluiden ruotsin liikeviestintään. Teoksessa: T. Juurakko-Paavola (toim.) (2016). Ammatilliset ruotsin opettajat opetuksen kehittäjinä – Digitalisaatio ja yhteistyö fokuksessa. Helsinki: OKKA-säätiö, 57–64.